



Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

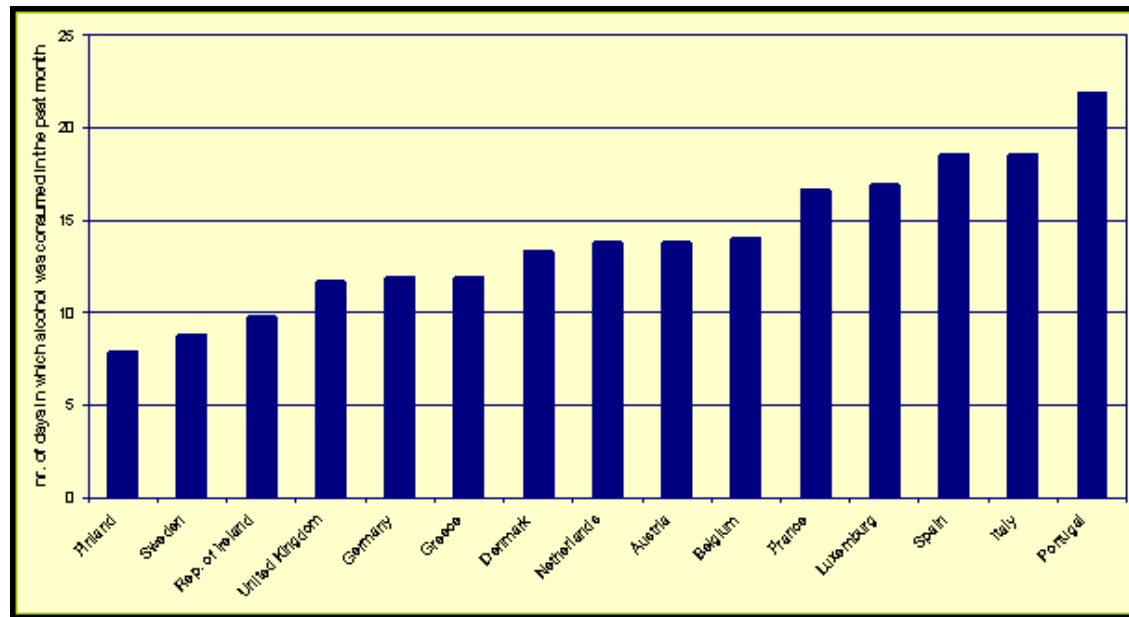
PÄIHTEET JA LIKENNETURVALLISUUS

Mikkelin seudun kuntien
päihdefoorumi



Alkoholin kulutus eri EU-maissa –

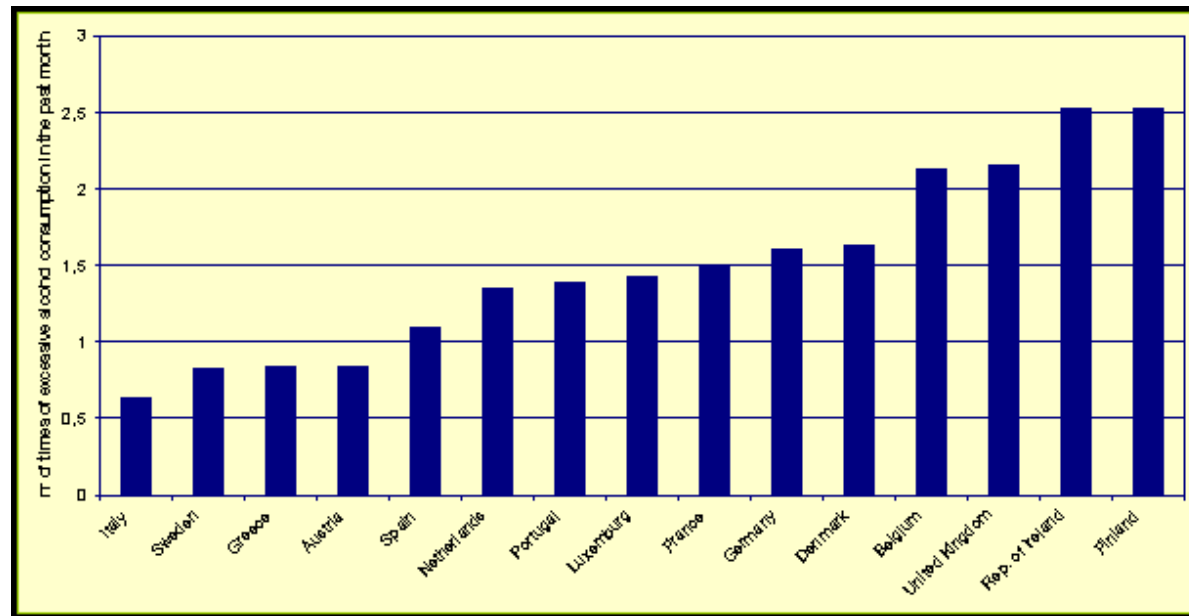
Kuinka monena päivänä viimeisen kuukauden aikana on juonut alkoholia?





Alkoholin kulutus eri EU-maissa –

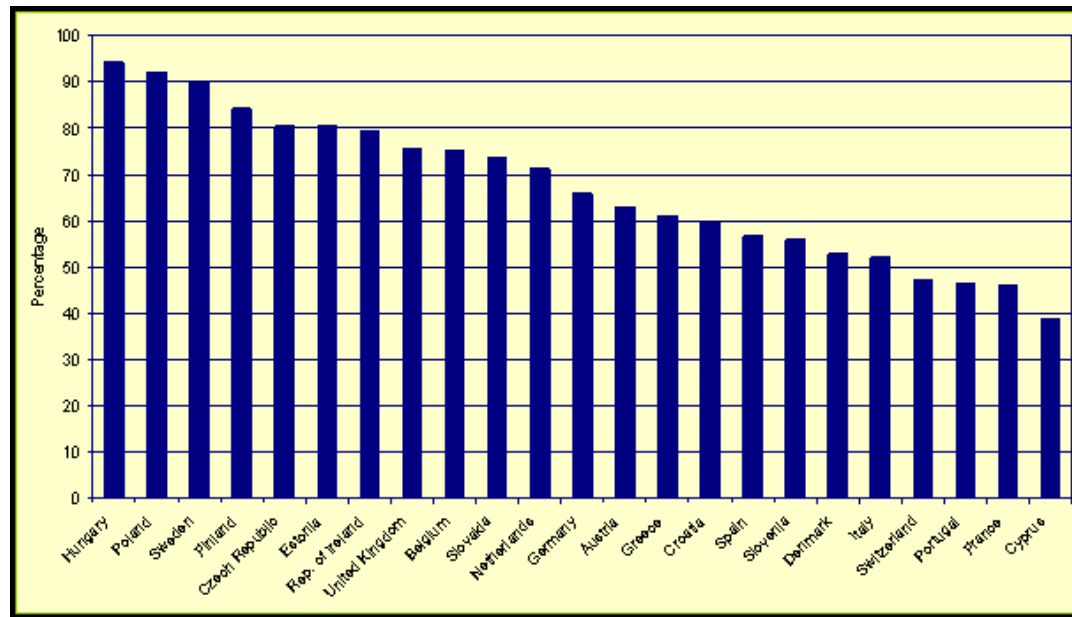
Kuinka monta kertaa viimeisen kuukauden aikana on juonut alkoholia vähintään viisi annosta kerralla?





Alkoholi liikenteessä eri EU-maissa –

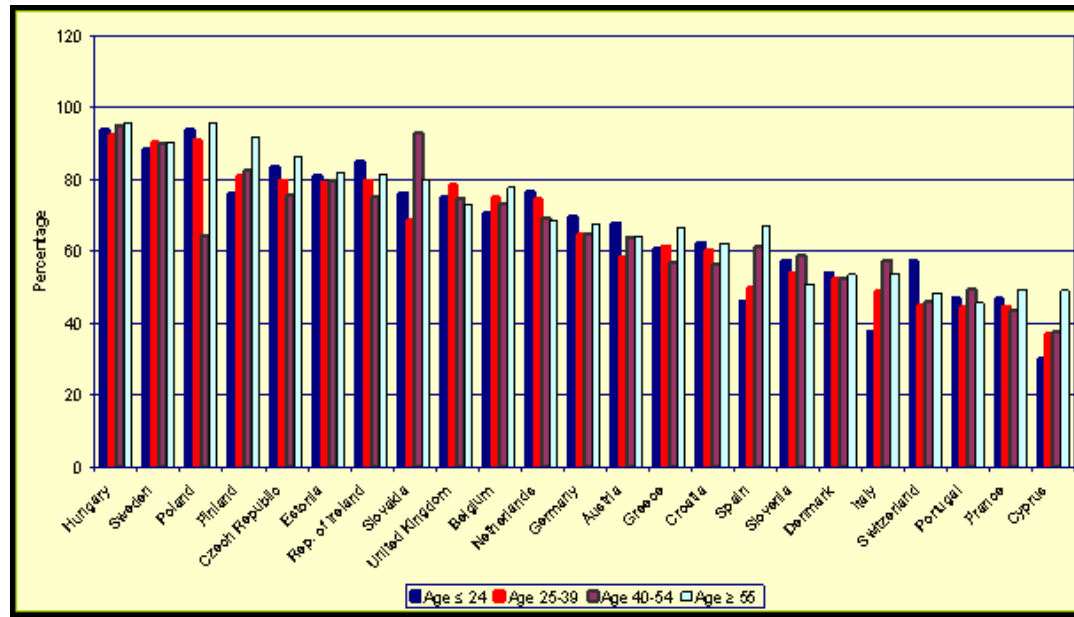
Kuinka monena päivänä viikossa ajaa autoa juotuaan vaikka vain pienen määrän alkoholia? Vastaus ”Ei koskaan”.





Alkoholi liikenteessä eri EU-maissa –

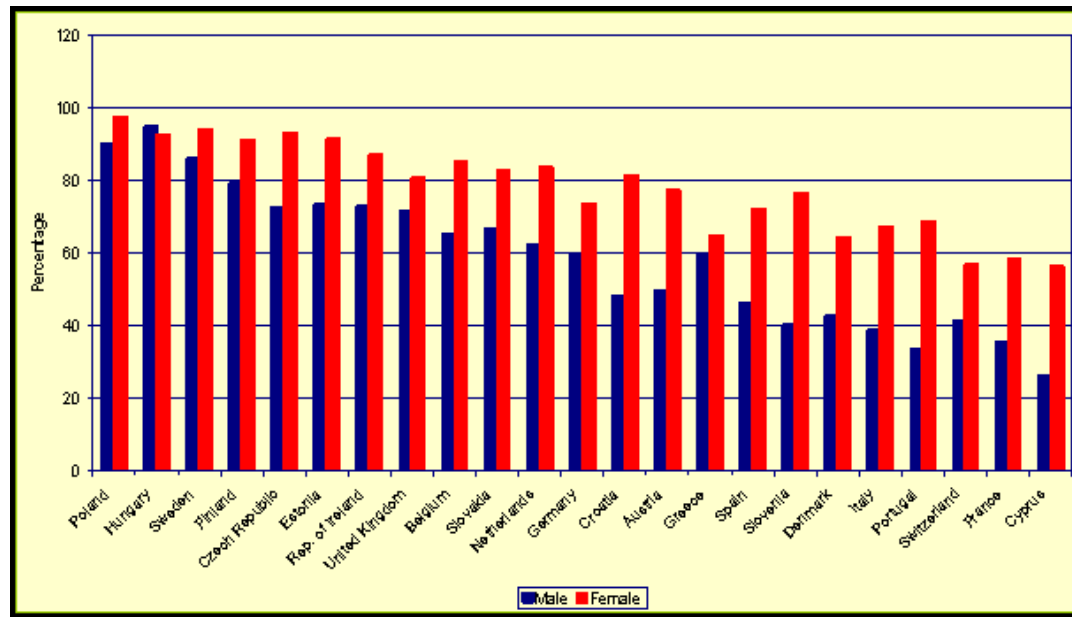
Niiden kuljettajien määrä, jotka eivät koskaan aja autoa nautittuaan alkoholia - ikäryhmittäin





Alkoholi liikenteessä eri EU-maissa –

Niiden kuljettajien määrä, jotka eivät koskaan aja autoa nautittuaan alkoholia - sukupuolittain





Promillerajat 25 EU-jäsenvaltiossa

■ Country	Standard BAC limit (g/l)	Country	Standard BAC limit (g/l)
■ Austria	0.5	Latvia	0.5
■ Belgium	0.5	Lithuania	0.4
■ Cyprus	0.5	Luxemburg	0.8
■ Czech Republic	0	Malta	0.8
■ Denmark	0.5	Netherland	0.5
■ Estonia	0	Poland	0.2
■ Finland	0.5	Portugal	0.5
■ France	0.5	Slovakia	0
■ Germany	0.5	Slovenia	0.5
■ Greece	0.5	Spain	0.5
■ Hungary	0	Sweden	0.2
■ Rep. of Ireland	0.8	United Kingdom	0.8
■ Italy	0.5		



Alkoholin vaikutus ajokykyyn

- Tutkimusten mukaan suurin osa ajotaidoista alkaa heikentyä jo 0,2 promillen humalassa.
- Ajotehtävä voidaan jakaa kolmeen alatehtävään:
 - operationaalinen taso eli nopeuden ja suunnan säilyttäminen (= ohjaaminen, vaihteen vaihtaminen, kiihdyttäminen, jarruttaminen jne.)
 - taktinen taso eli päätösten tekeminen liikenteessä (milloin pitää väistää, milloin on turvallista ohittaa toinen auto jne.)
 - strateginen taso eli kulkutavasta ja ajoreitistä päättäminen



Alkoholin vaikutus ajokykyyn - operationaalinen taso

- Suunnan säilyttäminen alkaa heikentyä jo 0,18 promillen humalassa.
- Ajoetäisyyden pitäminen edellä ajavaan autoon alkaa heikentyä 0,54 promillen humalassa.
- Reagointi edellä ajavan auton ajonopeuden muutoksiin alkaa heikentyä 0,3 promillen humalassa.



Alkoholin vaikutus ajokykyyn - taktinen taso

- Kyky kiinnittää huomio yhtä aikaa ajotehtävään ja johonkin muuhun tehtävään alkaa heikentyä 0,3 ja 1,0 promillen humalan välillä (esim. keskustelu matkustajan kanssa).
- Promilletason noustessa ajaja pyrkii pitämään katseensa näkökentän keskellä, jolloin ajoradan reunassa olevat asiat jäävät havaitsematta (esim. liikennemerkit).
- Jo pieni määrä alkoholia veressä lisää virheiden määrää ja pidentää reaktioaikoja.



Alkoholin vaikutus onnettomuusriskiin

- Selvänä ajavaan kuljettajaan verrattuna alkoholin vaikutuksen alaisena ajavan onnettomuusriski on:
 - 2,7-kertainen, kun veren alkoholipitoisuus on 0,8 promillea,
 - 22-kertainen, kun veren alkoholipitoisuus on 1,5 promillea.
- Onnettomuusriskin lisäksi kasvaa myös onnettomuuksien vakavuuden aste:
 - selvään kuljettajaan verrattuna alkoholin vaikutuksen alaisena ajavan riski joutua kuolemaan johtavaan onnettomuuteen on 200-kertainen, kun veren alkoholipitoisuus on 1,5 promillea.



Alkoholi suomalaisessa tieliikenteessä

- Tieliikenteessä kuolee vuosittain noin 400 ihmistä.
- Joka 4. liikenteen uhri menehtyy onnettomuudessa, jossa joku osapuolista on ollut alkoholin vaikutuksen alainen.
- Joka 5. liikennekuolemassa aiheuttajana on rattijuoppo.
- Joka päivä:
 - jää kiinni 70-80 rattijuoppoa,
 - joka 600. kuljettaja ajaa yli 0,5 promillen humalassa.
 - joka 140. kuljettaja ajaa 0,1-0,5 promillea alkoholia veressään.





Toimenpiteitä alkoholista johtuvien liikenneonnettomuuksien ehkäisemiseksi

- Alkoholien saatavuuden vähentäminen
 - myyntipaikkojen vähentäminen
 - hintojen nostaminen
 - alaikärajan nostaminen
- Alkoholien juomisen ja ajamisen pitäminen erillään
 - alkolukko
 - ilmaiset alkoholittomat juomat kuljettajalle tai toimiva joukkoliikenne



Toimenpiteitä alkoholista johtuvien liikenneonnettomuuksien ehkäisemiseksi

- Rajoittavat toimenpiteet
 - promillerajan alentaminen
 - satunnaisten tienvarsipuhallusten määrän lisääminen
 - rangaistukset
- Kasvatus ja valistus
 - alkoholivalistusta kouluissa ja autokouluissa
 - ratista kärähtäneiden autokoulun uusiminen



Toimenpiteiden tehokkuus

- Alkoholin saatavuuden rajoittaminen
 - alaikärajan nostaminen 18 vuodesta 21 vuoteen vähentää nuorten kuolemaan johtaneita onnettomuuksia 24 % ja loukkaantumiseen johtaneita onnettomuuksia 31 %
- Alkoholin juomisen ja ajamisen pitäminen erillään
 - alkolukko vähentää rattijuopumuksen uusimisriskiä 65 %; riski palautuu kuitenkin ennalleen, jos alkolukko poistetaan



Toimenpiteiden tehokkuus

■ Rajoittavat toimenpiteet

- promillerajan alentaminen vähentää kuolemaan johtaneita onnettomuuksia 8 % ja loukkaantumiseen johtaneita onnettomuuksia 4 %

■ Kasvatus ja valistus

- alkolukko vähentää rattijuopumuksen uusimisriskiä 65 %; riski palautuu kuitenkin ennalleen, jos alkolukko poistetaan
- ratista kärähtäneiden autokoulun uusiminen vähentää uusimisriskiä 50 %



Tehokkaimmat toimenpiteet

- Lainsäädännölliset toimenpiteet:
 - yleisen promillerajan pitäisi olla 0,5 tai alempi
 - nuorten kuljettajien promilleraja pitäisi olla 0
- Rajoittavat toimenpiteet:
 - satunnaisten tienvarsipuhallusten määrän lisääminen
 - kiinnijäämisen todennäköisyyden parantaminen
- Alkoholin juomisen ja ajamisen pitäminen erillään
 - alkoholikon asentaminen useamman kerran rattijuopumuksesta kiinnijääneiden autoon
 - ratista kärehtäneiden autokoulun uusiminen
- Kasvatus ja valistus
 - tieteellisiin tutkimuksiin pohjautuvia kampanjoita ja opetusohjelmia keiken ikäisille
- Alkoholin saatavuuden vähentäminen
 - alaikärajan nostaminen
 - alkoholin myynnin kieltäminen bensiiniasemilla ja liikenneasemilla

